

»Smím
to?«

Příručka pro lidi zdržující
se na veřejném prostranství

suchthilfe
wien

Stadt+Wien
Wien ist anders.

Mobilní sociální práce na veřejném prostranství je oblastí činnosti obecně prospěšné s.r.o. „Suchthilfe Wien“. Tato společnost zahrnuje týmy **sam** (sociální, bezpečný, aktivní, mobilní) jako i **help U**.

Oblastmi činnosti jsou:

- podpora všech, kteří využívají veřejného prostranství
- poradenství a aktivní pomoc ke zlepšení subjektivního pocitu bezpečí
- sociálně – prostorově orientovaná práce

Zásadní pravidlo

Všichni lidé nezávisle na svém sociálním postavení, vzhledu, náboženství, národnosti, pohlaví, věku a zdravotním stavu mají stejné právo využívat veřejných prostor. Pro využívání veřejných prostor existují ustanovení ze zákona, která musí VŠICHNI dodržovat.

Tato příručka má za úkol sloužit jako podpora pro ulehčení bezkonfliktního soužití na veřejném prostranství.

1. Žebrání a prosení	4
2. Sezení na chodnicích, zabraňování cest	5
3. Tvoření malých a velkých skupin na veřejném prostranství	6
4. Násilí (násilné zásahy do skupin anebo do kolemjdoucích)	7
5. Nadávání jiným osobám	8
6. Vyslovení agresivních výhrůžek	10
7. Sankce při porušení pravidel slušného chování	11
8. Konzumace cigaret a alkoholu na veřejném prostranství	12
9. Drogy	14
10. Zevnějšek, Oblečení, Hygiena	15
11. Lidé a jejich psi na veřejnosti	16
12. Znečišťování veřejného prostranství	18
13. Věcné poškození	19
14. Spaní na veřejném prostranství	20
15. Nadměrná hlučnost	22
16. Pořádání anket, distribuce informačního materiálu	23
17. Možné konsekvence, vykázáni z místa	24
Vysvětlivky / Impressum	26

Žebrání je povoleno jen jednorázově na základě nouzové situace, pokud nedostáváte podporu od stávajících sociálních zařízení.

V každém případě je zakázané:

- dotěrné žebrání (chtít víc, pronásledování)
- agresivní žebrání (způsob chování jako strkání, blokování cesty, tahání za oblečení a podobně)
- organizované žebrání (předpokládá se zde vědomá úmluva žebrajících) a
- na veřejném místě, osobu mladší 14ti let podněcovat k žebvání a nechat se jí při žebvání doprovázet

Porušení těchto zákazů může být potrestáno správní pokutou do výše až 700 eur a vyžebvané peníze můžou být policií zkonfiskovány.

1
Žebrání
a
prosení

4

Trestné respektive zakázané je:

- zabraňování cest
- vedení psů, jestliže zahrazují cestu nebo vytvářejí překážku

Zvláštní **pravidla ve veřejné dopravě:**

V budovách Vídeňských linek a ÖBB je omezování únikových cest a zahrazování vchodů, východů a přechodů výslovně zakázáno.

§ 3 WLSG (Vídeňský zákon o ochraně země)

Policie může vyzvat osoby k ukončení následujícího chování nebo je vykázat z místa:

- pokud jsou ostatní osoby neúnosným způsobem obtěžovány
- pokud je vytvářen psychický nátlak na osoby, které se blíží k sociálnímu nebo zdravotnímu zařízení, nebo
- pokud je zabraňováno ostatním osobám v přístupu nebo použití veřejného zařízení.

Vše může být pokutováno peněžním trestem ve výši 700 eur.

5

2
Sezení
na chodnicích,
zabraňování
cest

Shromažďování více lidí na veřejném prostranství za sociálním účelem nebo týkajícího se činnosti ve volném čase je povoleno, pokud se zde nejedná o manifestaci, trestnou činnost nebo o obtěžování kolemjdoucích. Shromažďování musí být úředně nahlášené, účast na nepovoleném shromažďování je trestná.

§ 78 StVO (Zákon o pravidlech pěší dopravy) zakazuje narušování dopravy pro chodce; při tvoření skupin se musí dbát na to, aby kolemjdoucí nebyli nijak omezováni.

3
Tvoření
malých a
velkých
skupin na
veřejném
prostranství

6

Ublížení na těle, bitka s útokem více osob na jednotlivce nebo na více osob, hrozby, vyhrožování apod., to vše podléhá **Trestnímu zákoníku**. **Činnosti, které obtěžují a ohrožují jiné osoby jsou zakázány.**

V oblasti **veřejné dopravy** stojí obzvláště za povšimnutí:

Zakázány jsou v zařízeních a vozidlech všechny činy a činnosti, které obtěžují jiné osoby a ohrožují jejich bezpečnost, respektive narušují jejich provoz. Jestliže dá pracovník| pracovnice dopravního podniku nařízení, anebo k něčemu vyzývá, pak je bezpodmínečně nutné toto nařízení nebo výzvu následovat.

4
Násilí
(násilné
zásahy do
skupin
anebo do
kolemjdoucích)

7

Při verbálním napadnutí hraje roli jak intenzita nadávání, tak i počet posluchačů.

Zakázáno je:

- urážení, posmívání
- nadávání
- vyhrožování tělesným týráním nebo pohrdání ostatními osobami

Nedodržení těchto zákazů může být podle intenzity potrestáno podle Vídeňského krajského zákona nebo podle trestního práva.

Také vytýkat druhé osobě soudní trestný čin nebo trest,

- který již byl vykonán nebo
- (podmínečně) odpuštěn nebo
- prominut nebo
- pokud byl výrok trestu předběžně odložen, je zakázáno.

V případě pouhé urážky na cti, policie nezasahuje, zde je možné podat žalobu k soudu.

§ 115 Trestního zákoníku (StGB) k tomu říká:

„Kdo veřejně nebo před více osobami nadává druhé osobě, posmívá se jí, tělesně ji týrá nebo jí tělesným týráním vyhrožuje, bude potrestán odnětím svobody až do výše tří měsíců nebo peněžní pokutou do výše stání 180ti dnů.

Dodatečně existuje ještě **§ 81** Zákona o policejní bezpečnosti, který říká:

„Kdo neopodstatněně porušuje obzvlášť bezohledným chováním veřejný pořádek, bude potrestán peněžní pokutou až do výše € 218,--.

Potrestány mohou být také jiné činy, jako například verbální agresivita, dále vyhazování pytlíků s odpady na chodník, úmyslné ponechání většího množství plechovek od piva na veřejném prostranství atd.

Podle doslovného znění a podle úmyslu se může naplnit skutková podstata nebezpečného vyhrožování (§ 107 StGB), jako například při následujících vyhrůžkách: „Zabiju tě!“ nebo „Zlomím ti všechny kosti!“

6
Vyslovení
agresivních
výhrůžek

10

Močení na veřejnosti

Tento skutek porušuje slušnost (§ 1 WLSG) a způsobuje znečištění ulic a chodníků (§ 92 StVO). To může být pokutováno peněžním trestem ve výši 700 eur.

Sexuální skutky na veřejnosti

Pod tímto pojmem rozumíme skutky, které se vztahují na sex (jsou zaměřené na pohlavní orgány), hlavně tedy pohlavní styk a podobně srovnatelné činnosti. Důležité je, kdo tuto činnost vnímá (např. děti) a jestli vzbuzuje pohoršení.

Dodatečně může být použit § 1 WLSG (porušení pravidel slušného chování).

7
Sankce
při porušení
pravidel
slušného
chování

11

Děti / mládež

Konzumace alkoholu a tabáku je povolena od 16ti let.

Konzumace alkoholu na veřejnosti je povolena a není trestná.

Pozor:

- jestliže se někdo opije za účelem dopustit se trestného činu (např. si alkoholem zvýšit odvahu před rvačkou), je zcela trestné.
- pokud se někdo v opilém stavu dopustí trestného činu, aniž by ho předtím plánoval, i pro tento případ je stanoven trest.

8
Konzumace
cigaret a
alkoholu
na
veřejném
prostranství

12

Pozor:

V budovách Vídeňských linek je po projití průchody jako i ve všech dopravních prostředcích konzumace alkoholu zakázána. V budovách ÖBB (Rakouská státní vlaková doprava) stejně jako v dopravních prostředcích samých je „nadměrná“ konzumace alkoholu zakázána. V budovách dopravních podniků (Vídeňské linky a ÖBB) a ve všech dopravních prostředcích platí všeobecný zákaz kouření (kromě ve speciálně označených částech).

Pozor:

Odhazování cigaretových nedopalků atd. na ulici je zakázáno.

Hříště

§ 10 Ustanovení o zeleni zakazuje kouření na dětských hřištích.

13

- Získávání
  - Vlastnění
  - Přenechávání / prodávání jiným osobám
  - Výroba
  - Dovoz / vývoz
- omamných a psychotropních látek je zakázáno (**Zákon o omamných prostředcích §§ 27–32, SMG**) a to nejen na veřejnosti!

9
Drogy

14

V ohledu na osobní oblečení nebo tělesný pach pod širým nebem neexistují žádná omezení.

Výjimka:

Používání veřejného zařízení (lavičky v parku) jiným osobám je znemožněno, je-li jejich použití nepřiměřené.

Výjimka:

Každý/á pořadatel/ka (např. koncerty) má právo na ustanovení vlastních pravidel. Z tohoto důvodu může pořadatel/ka návštěvníkům zabránit ve vstupu nebo je vykázat z místa konání akce.

Zvláštní pravidla ve veřejné dopravě: osoby, u kterých se na základě jejich zevnějšku očekává znečištění zařízení nebo ohrožení ostatních cestujících, se nesmí zdržovat ve vozidlech a zařízeních veřejné dopravy.

10
Zevnějšek,
Oblečení,
Hygiena

15

Psi ležící na chodníku / Zatarasení cesty / Zastrásování chodců a obchodníků

Na veřejném prostranství musí mít pes buď náhubek nebo musí být na vodítku. Při větší koncentraci lidí musí mít psi bezpodmínečně náhubek. V parcích musí být psi na vodítkách, i když mají náhubek. Pes musí být kdykoliv a v každém případě ovládnutelný majitelem. V případě použití veřejného dopravního prostředku musí být pes na vodítku a musí mít současně také náhubek (to platí i v budovách Vídeňských linek, resp. ÖBB).

Pozor: § 78 Zákon o pravidlech dopravního řádu (StVO): Zatarasení cesty či neodůvodněné zastavení při vedení zvířat je zakázáno.

Správní tresty mohou být uloženy v případě rozporu s tímto ustanovením.

Zdržování se v zóně pro psy

Jestliže je jiným osobám bráněno používání této zóny za pomoci násilí nebo nebezpečného vyhrožování, může být v takovém případě předložena donucením soudní skutková podstata.

Při zjištění menší skutkové podstaty se znovu uplatňuje Vídeňský Zákon o chovu zvířat.

Odstranění psích výkalů

Znečišťování ulic, chodníků a zelených ploch psími výkaly je zakázáno. Majitel|majitelka musí psí výkaly odklidit.

Podle Vídeňského zákona o udržování čistoty je znečištění ulic, chodníků a veřejnosti přístupných zelených ploch zakázáno. K znečištění patří i zanechání všech předmětů a věcí a vylévání tekutin.

Při znečištění mohou být policií uloženy správní tresty.

12
Znečišťování
veřejného
prostranství

18

Přestupku věcného poškození podle § 125 Trestního zákoníku se dopouští ten, kdo ničí, poškozuje, deformuje nebo zničí cizí majetek (např. grafity).

13
Věcné
poškození

19

Pod hrozbou uložení trestu podle Nařízení o stanování je obzvláště kladení spacích pytlů, jako i stanů mimo kempinkových míst. Spaní na veřejném prostranství bez jakéhokoliv vybavení (deky, spací pytle atd.) je povoleno.

Domy určené na demolaci / prázdné domy

Osoba se neomezeným vstupem na vlastní zodpovědnost do „opuštěných budov“ nedopouští žádného trestního činu proti žádnému správnímu zákonu.

Ale jelikož takové budovy podle zákona takřka neexistují, zná zákonodárce při „obsazení“ takových domů množství právních předpisů: Narušení domovního řádu, vloupání, rušení držby – a mnoho dalších.

Nadále hraje roli majitel/ka, vlastník objektu:

Vyhlášení vůle majitele/ky (nejčastěji výzva k opuštění domu) vyjadřuje jeho/její právo. Obvykle jde o „Obnovení předcházejícího stavu“. Při „použití násilí při vniku do budovy“ (například použitím páčidla atd.) může být k dispozici skutková podstata za narušení domovního pořádku.

Není-li křičení nebo hulákání na veřejném prostranství přehnané, neoznačuje se takové chování za neslušné. Rozhodně ne ve dne při již existujícím hluku z ulice. Hluk se považuje za neslušně hlasitý tehdy, jestliže se člověk způsobováním hluku proviní vůči pravidlům společného života, to znamená chování, kterému chybí náležitý ohled vůči okolí. Neslušné způsobování rušivého hluku může být potrestáno podle **WLSG § 1 Ods. 1 Z 2**. Jako měřítko platí citlivost na hluk průměrného člověka, tedy ne obzvláště citlivého člověka. Příklad: dělání hluku, používání předmětů tvořících hluk a muzicírování je v budovách a vozidlech ÖBB a Vídeňských linkách zakázáno.

15
Nadměrná
hlučnost

22

V budovách ÖBB a Vídeňských linek je distribuce informačních materiálů a pořádání anket možná jen po schválení příslušným provozovatelem.

16
Pořádání
anket,
distribuce
informačního
materiálu

23

Osoba může být vykázána z místa pokud:

- se vůči ostatním chová agresivně
- způsobuje hluk, hlasitě křičí, chová se vulgárně
- ostatní osoby agresivně oslovuje
- agresivně žebrá
- na veřejnosti močí
- nebo pokud tato osoba blokuje přístup do obchodů, vstupní prostory veřejných zařízení nebo pohyblivé schody (eskalátory)

Tato osoba bude teprve pak vykázána z místa, jestliže žádné jiné prostředky (např. výstraha, výzva atd.) nevedou k přerušení jejího chování.

Dále platí:

Kdo se brání bezprostřednímu okamžitému vykázání z místa nebo se během dvanácti hodin vrátí bez oprávněného důvodu do okruhu 150 metrů místa, ze kterého byl vykázán, bude potrestán peněžní pokutou až do výše 700 eur.

24

Osoby nebudou vykázány z místa v případě:

- nemoci (např. záchvat slabosti a tím způsobené omezení kolejdoucích)
- konzumace alkoholu bez porušení zákona (např. malé skupinky sedí nebo stojí, aniž by omezovali ostatní, pijí alkohol a baví se)
- živé (bezkonfliktní) diskuze na veřejném prostranství

25

17
Možné
konsekvence,
vykázání
z
místa

Vysvětlivky:

WLSG = Wiener Landessicherheitsgesetz
(Vídeňský zákon o ochraně země)

StVO = Straßenverkehrsordnung
(Zákon o pravidlech silničního provozu)

ABGB = Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch
(Všeobecný občanský zákoník)

SMG = Suchtmittelgesetz
(Zákon o omamných látkách)

StGB = Strafgesetzbuch
(Trestní zákoník)

Impressum:

obecně prospěšná s.r.o. Suchthilfe Wien
Gumpendorfer Gürtel 8
1060 Wien
office@suchthilfe.at
www.suchthilfe.at

Za podpory: OR Mag. Erath
(Policejní komisariát Margareten)

SDW
ÖBB /
Rakouské dráhy
Wiener Linien / Vídeňské linky

Spolkové policejní ředitelství Wien
Oddělení bezpečnostní a dopravní policie

Autor:
Bernhard Faiss [MA]

Stav z května 2012, změny vyhrazeny

suchthilfe
wien

StoDt+Wien

Vydavatel:
obecně prospěšná s.r.o. Suchthilfe
Wien
Gumpendorfer Gürtel 8
1060 Wien
office@suchthilfe.at
www.suchthilfe.at

Tato brožura Vám byla odevzdaná